

Datum
2021-04-06

Till
Kommunstyrelsen

För kännedom:
Kommunfullmäktige

Grundläggande granskning 2020

Kommunallagen (KL 9 kap 9§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

I ”God revisionsred i kommunal verksamhet 2018” står att ”Grundläggande granskning genomförs av samtliga styrelser och nämnder varje år. Den grundläggande granskningen innehåller:

- Granskning av måluppfyllelse.
- Granskning av styrning och intern kontroll.”

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning uppföljning och kontroll av verksamheten.

I årets grundläggande granskning har enkäter med frågor gått ut till nämnden med begäran om skriftligt svar. Revisorerna har vid träff med presidiet för respektive styrelse och nämnd ställt kompletterande frågor samt samlat in underlag som styrker svaren i enkäten. I 2020 års granskning har också frågor ställts om hur nämnden hanterat Covid-19-pandemin.

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen har kontroll på ekonomin. Vi ser som positivt att kommunstyrelsen också följer upp nämnder som prognostiserar underskott. Vi ser också som positivt att kommunstyrelsen utvärderar kommunens samlade system för internkontroll samt fattar beslut om åtgärder där gemensamma brister identifierats i kommunen.

Den bifogade rapporten har antagits vid revisionsammansammanträdet 2021-04-06.

Bifogad rapport kommer att finnas tillgängligt på kommunens hemsida under ”Revisorer”.

För revisionen i Arboga kommun

DocuSigned by:

02FD14B2135D46F...

Jan Erik Isaksson
Ordförande

Grundläggande granskning - Socialnämnden

Rapport

Arboga kommun

KPMG AB

2021-03-30

Antal sidor 8

Arboga kommun
Grundläggande granskning – Socialnämnden

2021-03-30

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Avgränsningar	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd	4
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	4
2.6	Metod	4
3	Resultat	4
3.1	Enkät	4
3.2	Möte med socialnämndens presidium	8
4	Sammanfattande kommentarer	9

1 Sammanfattning

Kommunallagen (KL 9 kap 9§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

I ”God revisionsred i kommunal verksamhet 2018” står att ”Grundläggande granskning genomförs av samtliga styrelser och nämnder varje år. Den grundläggande granskningen innehåller:

- Granskning av måluppfyllelse.
- Granskning av styrning och intern kontroll. ”

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning uppföljning och kontroll av verksamheten.

I årets grundläggande granskning har enkäter med frågor gått ut till nämnden med begäran om skriftligt svar. Revisorerna har vid träff med presidiet för respektive styrelse och nämnd ställt kompletterande frågor samt samlat in underlag som styrker svaren i enkäten.

I 2020 års granskning har också frågor ställts om hur nämnden hanterat Covid-19-pandemin.

Vår sammanfattande bedömning är att Socialnämnden bör stärka den ekonomiska styrningen och uppföljningen. Vi har genom protokollstudier och tillhörande ekonomisk rapport inte kunnat se att nämnden följt upp effekter av beslutade åtgärder vilket vi ser som en brist.

Vi anser vidare att det är en brist att inte målet om medarbetarnas hälsa är bedömd särskilt när den pågående pandemin medfört extra stora utmaningar när det gäller den fysiska och den psykosociala arbetsmiljön.

Vi anser att nämnden har en tydlig och bra internkontrollrapport som bygger på en riskanalys. Vi anser dock att det är en brist att det inte finns förslag på åtgärder för samtliga kontroller där det funnits avvikelser.

2 Inledning/bakgrund

Kommunallagen (KL 9 kap 9§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

I "God revisionsred i kommunal verksamhet 2018" står att "Grundläggande granskning genomförs av samtliga styrelser och nämnder varje år. Den grundläggande granskningen innehåller:

- Granskning av måluppfyllelse.
- Granskning av styrning och intern kontroll. "

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning uppföljning och kontroll av verksamheten.

I årets grundläggande granskning har enkäter med frågor gått ut till nämnden med begäran om skriftligt svar. Revisorerna har vid träff med presidiet för respektive styrelse och nämnd ställt kompletterande frågor samt samlat in underlag som styrker svaren i enkäten.

I 2020 års granskning har också frågor ställts om hur nämnden hanterat Covid-19-pandemin.

Utöver frågorna och svaren som behandlas vid mötet har utrymme för nämndens och ledningens representanter att informera om de risker och hot som finns för nämndens verksamhet både på kort och lång sikt. Denna del utgör i sin tur viktig input i revisorernas egen riskanalys.

2.2 Avgränsningar

Den del i den grundläggande granskningen som avser granskning av delårsbokslut och årsbokslut samt intern kontroll i redovisningen hanteras inte i denna granskning.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller:

— Kommunallagen

2.4 Ansvarig nämnd

lakttagelserna i denna rapport avser Socialnämnden.

Rapporten är faktagranskad av socialchef och nämndens ordförande.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har utförts av Karin Helin Lindkvist, certifierad kommunal revisor.

2.6 Metod

- Enkät
- Intervju med presidiet
- Dokumentstudier

3 Resultat

Nedan redogörs för nämndens skriftliga svar samt vad som i övrigt framkommit vid möte med nämnden samt vid studier av protokoll och övriga underlag.

Under rubriken **Enkät**, finns de svar som nämnden lämnat på de frågor revisionen ställt och vi har endast i enstaka fall gjort mindre korrekturändringar av dessa svar. Under rubriken **Möte med socialnämndens presidium**, återges vad som framkommit i diskussion med nämndens presidium.

3.1 Enkät

3.1.1 Mål och måluppfyllelse

		Ja	Nej	Del- vis	Vet ej	Kommentarer
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt mål som är kopplade till KF:s mål?	X				
1.2	Har nämnden/styrelsen formulerat målen så att de är mätbara?	X				

1.3	Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?	X	X	X	Vanligtvis så rapporteras och följs målen upp två gånger per år i verksamhetsberättelserna delår och helår. I mallen för förvaltningens APT så finns punkten ” Den kontinuerliga uppföljningen av det vi gör. Avstämning av våra aktiviteter (kopplat till förvaltningens strategier, som ska leda till att vi når nämndens mål)”. I år har Coronapandemin påverkat många delar i målen bland annat utifrån sjukdomsbilden, möjligheter att arbeta med aktiviteter för att uppnå resultatet och så vidare.
1.4	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen?		X		I normala fall så görs det.

3.1.2 Ekonomistyrning

		Ja	Nej	Delvis	Vet ej	Kommentarer
2.1	Har nämnden/styrelsen fastställt en budget i balans?		X			Inför 2021 (inkl. statsbidrag)
2.2	Följer nämnden/styrelsen upp ekonomin och upprättar prognoser tillräckligt under året?	X				Vid varje sammanträde med socialnämnden redovisas en ekonomisk rapport med avvikelser mot budget. Personalen får information på APT om det ekonomiska läget. Det följs även upp utifrån aktiviteter i verksamhetsplanen (nämndmålet budget i balans). Vid MBL-information inför socialnämnden så redovisas också den ekonomiska rapporten för de fackliga organisationerna.

2.3	Har nämnden/styrelsen fattat beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budget?		X			Utifrån att 2020 har präglats av andra prioriteringar
2.4	Har nämnden/styrelsen redovisat en konsekvensanalys till KF i de fall budget inte anses stå i relation till uppdraget?	X				

3.1.3 Uppföljning av intern kontroll

		Ja	Nej	Del- vis	Vet ej	Kommentarer
3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	X				
3.2	Ar nämnden/styrelsen delaktig i risk- och väsentlighetsanalysen som ligger till grund för planen?	X				Förvaltningen tar fram olika förslag på kontrollmoment. Socialnämndens arbetsutskott gör riskanalyser och beslutar om kontrollmomentet ska hanteras eller accepteras. Detta görs i Stratsys. Det som hanteras = intern kontrollplanen. Några kontrollmoment är beslutade av kommunstyrelsen som ska gälla alla nämnder.
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/stvrelsen	X				
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterande avvikelser/brister?	X				

3.1.4 Riskanalys

4.1	Redogör för nämndens/styrelsens övergripande riskanalys och de risker som finns inom verksamhetsområde kommande år.	Ange minst fem övergripande risker Covid-19, LSS-beslut – verkställighet, äldreboendebehovet, hemtjänst, HSL (sjuksköterskor), psykisk ohälsa, missbruk, våld, AF

3.1.5 Utmaning 2020/2021

5.1	Vad anser nämnden som den största utmaningen och/eller viktigaste frågan under 2020/2021 och hur avser nämnden att möta den viktigaste utmaningen och/eller den viktigaste frågan 2020/2021.	Corona, LSS-beslut – verkställighet, AF

3.1.6 Hantering av covid-19-pandemin

6.1	Hur har nämnden arbetat med riskbedömningar med anledning av Covid-19?	Riskbedömningar har kontinuerligt gjorts i verksamheterna
6.2	Vilka åtgärder och insatser har nämnden vidtagit för att skapa en överblick över risk för smittspridningen av Covid-19 i nämndens verksamheter?	Rapporter från verksamheterna till nämnden.
6.3	Vilka åtgärder har nämnden vidtagit för att minska spridning av smitta inom styrelsens/nämndens verksamheter?	Beslut om färre ledamöter på socialnämndens möten och större möteslokaler.
6.4	Hur har samverkan skett mellan nyckelfunktioner inom kommunen fungerat på ett ändamålsenligt sätt?	Via Kommunledningsgruppen (har varit i stabsläge), Corona-ledningsgrupp
6.5	Har samverkan skett mellan kommunen och andra huvudmän?	Regionen, Västra Mälardalens kommunalförbund

3.2 Möte med socialnämndens presidium

Under året har Covid-19 påverkat Socialnämndens måluppfyllelse. Vissa mål har inte följts upp vid delåret eftersom de inte kunnat arbetats med under året och nämnden har haft svårt att vidta åtgärder i de fall måluppfyllelsen brustit på grund av pandemin.

Presidiet uppger att nämnden vid årets början var osäkra på om de skulle klara av budgeten som antagits för 2020. Nämnden har haft ett omfattande arbete med ekonomin under året. Under 2020 har nämnden erhållit drygt 13 Mnkr i statliga medel kopplat till Corona-pandemin. Av dessa 13 Mnkr var ca 4,5 Mnkr ersättningar för sjuklöner.

Med anledning av Corona-pandemin kommer nämnden att erhållit 7,3 mnkr/år under 2021 och 2022 i statsbidrag.

Kommunens ekonomi har till följd av statliga medel och ersättning för sjukfrånvaro påverkats positivt.

Vid mötet med revisorerna bedömer presidiet att Socialnämnden inte kommer att uppnå ett nollresultat 2020.

3.2.1 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och internkontroll

Årets resultat för Socialnämnden är ett underskott på – 3 057 tkr. Vid delårsbokslutet prognostiserade nämnden ett resultat på – 12 mnkr. Underskottet förklaras i årsredovisningen av försörjningsstöd, placeringskostnader, hemtjänst och personlig assistans.

Socialnämnden följer upp 15 mål i sin verksamhetsberättelse för 2020. Av dessa är 8 mål uppfyllda, 4 delvis uppfyllda och 3 mål inte uppfyllt. Målet som inte är uppfyllt avser ambitionen om att erbjuda heltid som sysselsättningsgrad samt målet att uppnå en ekonomi i balans. Målet om att socialförvaltningens medarbetares hälsa ska förbättras är inte bedömt i verksamhetsberättelsen.

Nämnden fastställde i sin internkontrollplan för 2020 totalt 14 kontrollmoment. I internkontrollrapporten följs enbart 12 kontrollmoment upp. I rapporten förklaras detta av att vissa kontroller inte genomförts på grund av Corona-pandemins påverkan på förvaltningen. De granskningar som genomförts har inte visat några stora avvikelser och inga åtgärder har vidtagits.

Arboga kommun
Grundläggande granskning – Socialnämnden

2021-03-30

4 Sammanfattande kommentarer

Vår sammanfattande bedömning är att Socialnämnden bör stärka den ekonomiska styrningen och uppföljningen. Vi har genom protokollstudier och tillhörande ekonomisk rapport inte kunnat se att nämnden följt upp effekter av beslutade åtgärder vilket vi ser som en brist.

Vi anser vidare att det är en brist att inte målet om medarbetarnas hälsa är bedömd särskilt när den pågående pandemin medfört extra stora utmaningar när det gäller den fysiska och den psykosociala arbetsmiljön.

Vi anser att nämnden har en tydlig och bra internkontrollrapport som bygger på en riskanalys. Vi anser dock att det är en brist att det inte finns förslag på åtgärder för samtliga kontroller där det funnits avvikelser.

2021-03-30

KPMG AB

Karin Helin Lindkvist
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.